

II ZJAZD ORNITOLOGÓW POMORZA 24-26.02.2012 • JURATA

W dniach 24–26 lutego 2012 roku w Juracie na Półwyspie Helskim spotkaliśmy się na II Zjeździe Ornitologów Pomorza. W spotkaniu uczestniczyło około 130 osób. W piątkowy wieczór po rejestracji uczestników i kolacji Włodzimierz Meissner zaprezentował na zdjęciach ptaki Wyspy Galapagos, opowiadając m.in. o wielu gatunkach endemicznych spotykanych jedynie na tej wyspie, ochronie tamtejszej przyrody oraz związkach Karola Darwina z Galapagos. Główną częścią Zjazdu była sobotnia sesja referatowa, podczas której przedstawiono 17 wystąpień dotyczących awifauny Pomorza. Uroczystego otwarcia II Zjazdu Ornitologów Pomorza dokonał Szymon Bzoma – przedstawiciel organizatorów z Grupy Badawczej Ptaków Wodnych KULING. Następnie minutą ciszy uczestnicy Zjazdu uczcili pamięć zmarłego 29 stycznia 2012 roku Jerzego Giergielewicza. Jerzy był postacią nietuzinkową, o bogatym życiorysie. Z zawodu był lekarzem, a z zamiłowania fotografem, przyrodnikiem i archeologiem. Żołnierz Związku Walki Zbrojnej, następnie Armii Krajowej, swoją młodość podczas II wojny światowej spędził w kilku obozach koncentracyjnych. W czasie okupacji dwukrotnie skazany na śmierć. W ostatnich 30 latach związany był głównie z rezerwatem Świdwie, którego przyrodę aktywnie chronił i propagował dzięki swoim prelekcjom, fotografiom i publikacjom. Dzięki Jerzemu wielu z nas poznało bliżej życiorys Paula Robiena – pioniera zachodniopomorskiej ornitologii.

Jako pierwszy wystąpił Łukasz Ławicki, który podsumował działalność pomorskich ornitologów w roku 2011 oraz przedstawił prace zaplanowane w regionie w roku bieżącym, w tym kontynuację liczeń kolonii gawrona w kolejnym sezonie i rozpoczęcie inwentaryzacji lęgowych mew i rybitw. Dominik Marchowski zasygnalizował trwanie prac nad przygotowaniem elektronicznej kartoteki regionalnej. W kolejnym referacie Michał Goc przedstawił zmiany liczebności i położenia kolonii kormoranów w Kątach Rybackich. Na podstawie archiwalnych zdjęć mogliśmy się przekonać jak dynamicznie zmieniała się lokalizacja tej największej europejskiej kolonii kormoranów w ciągu 60 lat jej istnienia. Następnym prelegentem był Szymon Bzoma, który omówił historię gniazdowania rybitw czubatych nad Zatoką Gdańską w kontekście jej występowania nad Bałtykiem, w tym liczebność, wyniki obrączkowania oraz aktywną ochronę lęgowiska w ujściu Wisły. Ponownie na mównicy pojawił się Łukasz Ławicki, który zaprezentował wyniki pierwszej akcji pod szyldem Pomorskiego Regionu Ornitologicznego, dotyczącej inwentaryzacji populacji lęgowej gawrona na Pomorzu w roku 2011. Natomiast Marek Ziółkowski przedstawił zmiany liczebności tego gatunku w koloniach lęgowych miast Pobrzeża Koszalińskiego w ostatnim ćwierćwieczu. Za sprawą Krzysztofa Pietrzaka mogliśmy dowiedzieć się o wynikach monitoringu śmiertelności ptaków podczas kolizji z turbinami wiatrowymi, na przykładzie farmy pod Kołobrzegiem. W kolejnych prelekcjach Sebastian Guentzel omówił awifaunę Zalewu Szczecińskiego, stanowiącego wyjątkowo ważne miejsce koncentracji ptaków w okresie wędrówki i zimowania, a Przemysław Wylegała przedstawił najcenniejsze ptaki lęgowe Puszczy Barlineckiej, z zaskakująco licznie występującym dzięciołem średnim. Wystąpienie Bogusława Kotlarza dotyczyło liczebności i rozmieszczenia sów w Parku Krajobrazowym „Dolina Słupi”. Kolejnym prelegentem był Krzysztof Stępniewski, który zaprezentował wyniki chwytania przelotnych sów na polskim wybrzeżu, na podstawie danych Akcji Bałtyckiej. W ostatnim przed przerwą obiadową wystąpieniu Andrzej Kośmicki omówił jesienną wędrówkę ptaków wodno-błotnych na Mierzei Wiślanej w roku 2010.

Sesję popołudniową otworzył Włodzimierz Meissner przedstawiając znaczenie Zatoki Gdańskiej jako miejsca koncentracji ptaków wodnych w okresie pozalęgowym. Następnie Maria Wieloch na podstawie wieloletnich danych zaprezentowała charakterystykę występowania łabędzia czarnodziobego w czasie jesiennej migracji przez Polskę i następujące zmiany w ostatnim półwieczu. Kolejnym prelegentem była Justyna Szulc, która omówiła inwazyjne naloty bogatki, w tym wyjątkowo silny jaki miał miejsce jesienią 2011 na północy kraju. Wystąpienie Grzegorza Zaniewicza dotyczyło działalności punktu obrączkowania ptaków Wicie nad Jeziorem Kopań. Niezwykle barwna prezentacja Jarosława Nowakowskiego dotyczyła historii Akcji Bałtyckiej, jej działalności w czasie 50 lat oraz

planach na przyszłość. Na deser Zbigniew Kajzer przedstawił rzadkie gatunki ptaków obserwowane na Pomorzu w roku 2011, z wieloma zdjęciami wywołującymi znaczne poruszenie wśród uczestników Zjazdu. Oprócz wyżej wymienionych prelegentów współautorami wystąpień byli: Jacek Antczak, Andrzej Batycki, Gerard Bela, Wojciech Busse, Stanisław Czyż, Adam Janczyszyn, Adam Kasprzak, Antoni Kasprzak, Dawid Kilon, Anna Kośmicka, Dariusz Kujawa, Ireneusz Litwin, Katarzyna Rosińska, Katarzyna Stępniewska, Witold Trawiński, Cezary Wójcik i Marek Ziółkowski.

Wieczorne spotkanie towarzyskie przeciągnęło się do późnych godzin nocnych, co pokazało, że tematów do długich rozmów o planach na przyszłość wśród pomorskich ornitologów nie brakowało. Sądzę, że będę wyrazicielem odczuć wszystkich uczestników Zjazdu i w ich imieniu wyrażę słowa podziękowania dla grona organizatorów z KULINGa, a w szczególności dla Eweliny Kurach – za wzorową organizację Zjazdu. Kolejny Zjazd regionu pomorskiego jest planowany na Pomorzu Środkowym.

Łukasz Ławicki

fot. Dominik Marchowski